

ПІДГОТОВКА КВАЛІФІКОВАНИХ КАДРІВ В УМОВАХ ВІЙНИ ТА ПОВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ

Лебідь Ольга Миколаївна, студентка
магістратури Білоцерківського інституту
неперервної професійної освіти, майстер
виробничого навчання Державного
навчального закладу "Буцький
політехнічний професійний ліцей"
смт Буки, olgalebid66@gmail.com

Вступ (актуальність і постановка проблеми дослідження). З початком повномасштабного вторгнення агресивного сусіда в Україні не зникла, а навіть зросла потреба в кваліфікованих кадрах. Підготовка їх має бути максимально гнучкою, швидкою і ефективною. Відбудовувати країну необхідно починати вже зараз, і нам необхідні кадри, які будуть спеціалізуватись на відновленні регіонів та країни в цілому.

Мета, методи і підходи. Розглянути шляхи покращення підготовки кваліфікованих кадрів в умовах війни та повоєнного відновлення України у всіх рівнях освіти. Емпіричні (спостереження за ситуацією навколо себе) та теоретичні методи. Комбінований підхід: важливість підготовки спеціалістів ІТ в Україні та ідеї покращення системи освіти, взяті у розвинених країн.

Основні результати. Питання освітнього простору України в умовах військового стану висвітлюють В. Бойко, Т. Вакуленко, О. Василенко, Н. Вітранюк, А. Вітренко, С. Даниленко, Т. Ємець, С. Захарін, Ю. Ковальчук, О. Косенчук, О. Костюченко, І. Круть, О. Кузьменко, К. Падалка, О. Пижов, В. Рогова, О. Федоренко, Т. Харламова, О. Шаповалова, В. Шиманський, О. Шкуратов та інші. Проте, спеціального дослідження потребують недостатньо розглянуті питання саме інтеграції в європейські стандарти в умовах військового стану.

Перш за все, країні необхідні фахівці з інформаційних технологій (ІТ). Раніше, і навіть зараз, ми можемо помічати як державні установи страждають

відсутністю якісного програмного забезпечення. Кваліфіковані кадри сфери ІТ не бажають працювати за низьку платню, та й їх кількість в дефіциті.

Поки війна, багато людей і компаній проявляють волонтерську позицію, і надають свої послуги безоплатно. Але так не буде відбуватись нескінченно. Тому освіта повинна піклуватись про наявність висококваліфікованих ІТ-спеціалістів. Під час війни багато сайтів державного значення страждають від хакерських атак.

Співпраця держави та бізнесу допоможе ефективно долати проблеми, проте на майбутнє має бути вдосталь фахівців з кібербезпеки та інших напрямків ІТ. Статистичний аналіз країн світу показує, що кіберзагрози, у зв'язку з прогресом ІТ зростають все більше і стають все складнішими. Хакерські атаки будуть наявні навіть після перемоги. Активізувати вдосконалення підготовки фахівців даної сфери треба намагатись провадити навіть у такий складний час, як тепер, щоб не відставати.

Для цього Україна запозичує досвід США та країн ЄС, а вони активно допомагають нам у цьому. Особливу увагу приділяють предмету «Кібербезпека». Крім цієї дисципліни впроваджувались і інші. Для шести перших предметів стандарти розроблялись з допомогою Держспецзв'язку. Робоча група USAID відкрила проект «Кібербезпека критично важливої інфраструктури України».

Велика Британія створила програму CyberFirst, в якій закликає брати участь приватний сектор. Це стосується сфери ІТ. Бізнес зможе допомогти державі різними способами, і це можна реалізувати в Україні:

- приватні компанії спрощують проходження практики студентів у себе;
- викладання курсів спеціалістами бізнесу;
- організація курсів із кібербезпеки компаніями;
- спонсорство на проведення курсів та інших заходів;
- участь у розробці програмного забезпечення для держави.

Деякі представники українського бізнесу уже пропонують допомогу в стажуванні для студентів, але програми більше направлені на заклади вищої освіти.[1] Також проблема є в талановитих людях, які витрачають свою енергію на

роботу, а не на пробивання себе в кар'єрі. Тому треба створити системи, які будуть ефективно знаходити і підтримувати талановитих людей.

В умовах даної політичної ситуації важлива інтеграція України в Європейський Союз (ЄС). Це передбачає такі завдання:

1. Впровадження триступеневої системи вищої освіти та забезпечення європейських стандартів її якості, мобільності, доступності. Це така система, при якій існують початкові, середні та вищі заклади. Тобто це все – вища школа, і вона поділяється на такі структури. Необхідно впровадити відповідні прозорі градації дипломів, ступенів, кваліфікації, систему кредитних одиниць, яка буде єдина для всієї країни, а також співставлятись з країнами Європи, шляхом запозичення Європейських стандартів, у чому нам активно готові допомагати країни ЄС.

2. Створення національного реєстру кваліфікацій, що відповідатиме Рамці кваліфікацій Європейського простору вищої освіти (ЄПВО). Даний реєстр може використовуватись державними органами та освітніми структурами для визначення єдиного поняття кваліфікацій майбутніх фахівців.

3. Впровадження освітньої програми молоді та спорту Erasmus+ по підтримці мобільності у навчанні та співробітництва. За цією програмою українські університети співпрацюють з міжнародними у війну. Для цього придумуються спеціальні проекти. При цьому українські університети навіть виступають грантодавцями-координаторами (4 заклади). А учасниками в таких програмах були університети із тимчасово окупованих територій. проектів виступили чотири українські університети (в кількості 6 штук).

4. Прийняття Закону України «Про освіту дорослих» та інших нормативно правових актів, які стосуються освіти впродовж життя. [2]

Висновки. Отже, в умовах війни країні необхідно впроваджувати освітні умови для підготовки спеціалістів в сфері ІТ, особливо кібербезпеки, змінювати систему освіти, беручи приклад з більш розвинутих країн, використовуючи їхню інформаційну і фінансову допомогу, та активізувати освіту для дорослих, бо часи змінюються швидше, і недостатньо одноразової підготовки одного покоління молодих людей.

Список використаних джерел

1. Жора В. Кібербезпека потребує кадрів: чому держава та бізнес повинні співпрацювати. URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/2023/02/27/697467/> (дата звернення: 11.09.2023).
2. Сергійчук О., Багно Ю., Євроінтеграційні процеси та перспективи розвитку системи вищої освіти в умовах військового стану. Педагогіка. Актуальні питання гуманітарних наук. Вип. 59, том 3, 2023. С. 202.